2024/2354

10.10.2024

USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2024/2354

ze dne 11. dubna 2024

o udělení absolutoria za plnění rozpočtu agentur Evropské unie na rozpočtový rok 2022: výkonnost, finanční řízení a kontrola

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na svá rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu agentur Evropské unie na rozpočtový rok 2022,

— s ohledem na zprávu Komise o opatřeních následujících po udělení absolutoria za rozpočtový rok 2021 (COM(2023)0384),

— s ohledem na výroční zprávu Účetního dvora o agenturách EU za rozpočtový rok 2022 spolu s odpověďmi agentur ([1]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 ([2]), a zejména na články 68 a 70 tohoto nařízení,

— s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/715 ze dne 18. prosince 2018 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty zřízené podle Smlouvy o fungování Evropské unie a Smlouvy o Euratomu a uvedené v článku 70 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ([3]), a zejména na článek 105 tohoto nařízení,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0118/2024),

A. vzhledem k tomu, že toto usnesení obsahuje pro každý ze subjektů uvedených v článku 70 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 připomínky horizontální povahy, které doprovázejí rozhodnutí o udělení absolutoria v souladu s článkem 262 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 a článkem 3 přílohy V jednacího řádu Evropského parlamentu;

B. vzhledem k tomu, že toto usnesení rovněž obsahuje pro Zásobovací agenturu Euratomu připomínky horizontální povahy, které doprovázejí rozhodnutí o udělení absolutoria v souladu s článkem 262 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 a článkem 3 přílohy V jednacího řádu Evropského parlamentu;

C. vzhledem k tomu, že agentury Unie by se měly zaměřovat na úkoly s jasnou evropskou přidanou hodnotou a organizace takových úkolů by měla být optimalizována, aby se zabránilo překrývání činností, což je v nejlepším zájmu daňových poplatníků Unie;

D. vzhledem k tomu, že v rámci postupu udělování absolutoria má orgán příslušný k udělení absolutoria za cíl zdůraznit značný význam posilování demokratické legitimity orgánů Unie; vzhledem k tomu, že to zahrnuje posílení transparentnosti a odpovědnosti, jakož i sestavování rozpočtu podle výkonnosti a zajištění řádné správy lidských zdrojů;

([1]) Úř. věst. C, C/2023/594, 27.10.2023.
([2]) Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.
([3]) Úř. věst. L 122, 10.5.2019, s. 1.

1. bere na vědomí, že celkový rozpočet pro 33 decentralizovaných agentur Unie činil na rok 2022 dohromady přibližně 3 471 milionů EUR v prostředcích na závazky, což ve srovnání s rokem 2021 představuje nárůst o 8,2 %, a 3 035 milionů EUR v prostředcích na platby, což ve srovnání s rokem 2021 představuje pokles o 1,78 %; dále bere na vědomí, že z těchto 3 035 milionů EUR v prostředcích na platby bylo asi 2 781 milionů EUR financováno ze souhrnného rozpočtu Unie, což představuje 74,85 % celkových finančních prostředků agentur v roce 2022 (v porovnání se 77,27 % v roce 2021); mimoto bere na vědomí, že přibližně 935 milionů EUR bylo financováno z poplatků a přímých příspěvků od zúčastněných zemí (nárůst o 28,23 % ve srovnání s rokem 2021);

2. bere na vědomí, že celkový konečný rozpočet všech decentralizovaných agentur Unie na rok 2022 (se započtením opravných rozpočtů) byl přibližně o 16 % vyšší než v roce 2021, přičemž míra inflace v Unii dosahovala v říjnu 2022 až 11,5 %; v této souvislosti bere na vědomí, že navýšení rozpočtu některých agentur v letech 2021 až 2022 bylo výrazné a dosahovalo více než 60 % (u agentur ENISA, eu-LISA, EFCA), přibližně 30 % nebo více (u agentur ELA, EEA, Frontex) a více než 20 % (u agentur EUSPA, EUAA);

3. bere na vědomí závěr Evropského účetního dvora (dále jen „Účetní dvůr“) obsažený v jeho výroční zprávě o agenturách Unie za rozpočtový rok 2022 (dále jen „zpráva Účetního dvora“), že audit Účetního dvora účetních závěrek agentur za rozpočtový rok 2022 ukončený dne 31. prosince 2022 celkově přinesl méně pozitivní výsledky než v předchozím roce (2021), přičemž hlavním zdrojem neoprávněných plateb zůstávají nedostatky v zadávacích řízeních;

Hlavní rizika zjištěná Účetním dvorem

4. bere na vědomí, že – jak vyplývá ze zprávy Účetního dvora – celkové riziko pro spolehlivost účetních závěrek agentur, které byly sestaveny na základě účetních pravidel přijatých účetním Komise, jež vycházejí z mezinárodně uznávaných účetních standardů, je obecně nízké, stejně jako tomu bylo v roce 2021;

5. zdůrazňuje, že – jak vyplývá ze zprávy Účetního dvora – považuje Účetní dvůr celkové riziko z hlediska legality a správnosti příjmů, na nichž se zakládají účetní závěrky agentur, za nízké pro většinu agentur a za střední pro částečně samofinancované agentury, na něž se vztahují zvláštní ustanovení týkající se vybírání poplatků a dalších příjmů, stejně jako tomu bylo v roce 2021;

6. poznamenává, že Účetní dvůr považuje celkové riziko pro legalitu a správnost plateb, na nichž se zakládají účetní závěrky agentur, za střední, přičemž u jednotlivých rozpočtových hlav se toto riziko pohybuje v rozmezí od nízkého po vysoké; konstatuje, že Účetní dvůr považuje riziko pro hlavu I (výdaje na zaměstnance) za obecně nízké, pro hlavu II (správní výdaje) za střední a pro hlavu III (operační výdaje) za nízké až vysoké v závislosti na jednotlivých agenturách a na povaze jejich operačních výdajů; upozorňuje, že Účetní dvůr považuje riziko týkající se hlavy III za podobné jako v případě hlavy II, avšak vzhledem k tomu, že v rámci hlavy III se jedná o významně vyšší částky, je dopad považován za vyšší;

7. bere se znepokojením na vědomí, že Účetní dvůr považuje již pátý rok po sobě riziko pro řádné finanční řízení za střední, a to zejména v souvislosti se zadávacími řízeními, která nezajišťovala ekonomicky nejvýhodnější nabídku; dále konstatuje, že veřejné prostředky musí být vždy využívány účinně s přihlédnutím k zájmům daňových poplatníků;

8. bere na vědomí, že Účetní dvůr považuje riziko pro rozpočtové řízení za nízké, přičemž audit Účetního dvora odhalil vysoký objem přenesených prostředků přidělených na závazky, které však podle Účetního dvora odůvodňovala víceletá povaha operací nebo důvody mimo kontrolu agentur; vyzývá agentury, aby posílily své rozpočtové řízení a finanční plánování stanovením ambiciózních finančních klíčových ukazatelů výkonnosti a aktivním sledováním finanční a rozpočtové výkonnosti po celý rok s cílem udržet přijatelný procentní podíl přenášených prostředků;

9. připomíná, že v roce 2020 Účetní dvůr testoval automatizované auditní postupy v oblasti auditu účetních závěrek několika výkonných agentur; konstatuje, že v roce 2021 Účetní dvůr rozšířil používání těchto postupů na všechny agentury, ale v případě decentralizovaných agentur uplatnil pouze deset postupů souvisejících s platy; bere na vědomí snahu Účetního dvora o rozšíření používání postupů digitálního auditu do dalších oblastí a na všechny agentury; v této souvislosti vítá pilotní projekt, který Účetní dvůr zahájil v roce 2022 a jehož cílem je digitalizace auditních aspektů veřejných zakázek agentur; vyzývá Účetní dvůr, aby o výsledcích tohoto pilotního projektu informoval orgán příslušný k udělení absolutoria;

10. vítá skutečnost, že Účetní dvůr prohlásil, že ve většině případů (67 ze 121 připomínek, které nebyly na konci roku 2021 dořešeny) přijaly agentury nápravná opatření k řešení zjištění z auditů z předchozích let; vyjadřuje však znepokojení nad nárůstem počtu zjištění z předchozích let, která zůstala na konci roku nedořešená, a to ze 48 v roce 2021 na 54 v roce 2022; vyzývá všechny příslušné agentury, aby určily vhodná nápravná opatření, a pokračovaly v úsilí o provádění opatření přijatých v reakci na připomínky Účetního dvora, které dosud nebyly dořešeny;

Rozpočtové a finanční řízení

11. s uspokojením zdůrazňuje, že podle zprávy Účetního dvora byl ke spolehlivosti účetní závěrky všech agentur vydán výrok auditora bez výhrad; dále bere na vědomí, že Účetní dvůr vydal u všech agentur k legalitě a správnosti příjmů, na nichž se zakládají účetní závěrky, výroky bez výhrad; poznamenává, že Účetní dvůr vydal výrok bez výhrad k legalitě a správnosti plateb, na nichž se zakládá účetní závěrka všech agentur, s výjimkou čtyř agentur: Překladatelského střediska pro instituce Evropské unie (CdT), Agentury pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL), Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) a Evropské agentury pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA); se znepokojením bere na vědomí, že Účetní dvůr vydal výrok s výhradou z důvodu nesprávnosti výdajů ve výši 1,3 milionu EUR (pro středisko CdT), 4,26 milionu EUR (pro agenturu CEPOL), 0,6 milionu EUR (pro středisko ECDC) – na základě čehož Účetní dvůr stanovil odhad celkové výše výdajů, které nejsou v souladu s předpisy, na 2,8 % všech prostředků na platby dostupných v roce 2022, a 17,8 milionu EUR (pro agenturu eu-LISA);

12. konstatuje, že pokud jde o spolehlivost účetní závěrky, vydal Účetní dvůr odstavce obsahující „zdůraznění skutečnosti“ ve vztahu k Evropské agentuře pro léčivé přípravky (EMA), Agentuře Evropské unie pro železnice (ERA), Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA), Agentuře Evropské unie pro otázky azylu (EUAA), Agentuře Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust), agentuře eu-LISA a Evropské agentuře pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex); konstatuje, že odstavec obsahující „zdůraznění skutečnosti“ ve vztahu k agentuře EMA souvisel s pokračujícím problémem týkajícím se nájemní smlouvy na bývalé prostory agentury v Londýně, která platí až do roku 2039 a nezahrnuje ustanovení o předčasném ukončení a jejíž potenciální závazky se k 31. prosinci 2022 odhadují na 366 milionů EUR, jakož i s nejistotou ohledně finanční výkonnosti nejvyšší mateřské společnosti podnájemce těchto prostor; je si vědom toho, že dne 11. ledna 2024 proběhla mezi rozpočtovým výborem Evropského parlamentu a agenturou výměna názorů na možnou změnu smlouvy o podnájmu bývalých prostor agentury EMA v Londýně; bere na vědomí, že odstavec obsahující „zdůraznění skutečnosti“ ve vztahu k agentuře ERA a Eurojust souvisel se zavedením nového rozpočtového, účetního a finančního systému (SUMMA) ve formě pilotního projektu pro Komisi; bere na vědomí, že odstavec obsahující „zdůraznění skutečnosti“ ve vztahu k agentuře EUAA se týkal dopadu ruské nezákonné a nevyprovokované útočné války proti Ukrajině na činnost EUAA; bere na vědomí, že odstavec obsahující „zdůraznění skutečnosti“ ve vztahu k agentuře eu-LISA se týkal zpoždění při zavádění systému vstupu/výstupu a souvisejícího dopadu na činnosti agentury eu-LISA; bere na vědomí, že odstavec obsahující „zdůraznění skutečnosti“ ve vztahu k agentuře Frontex se týkal skutečnosti, že agentura již druhým rokem nevalidovala svůj účetní systém, stejně jako nesprávného výpočtu příspěvků do rozpočtu agentury Frontex od zemí přidružených k Schengenu, jež nejsou členy EU, který byl za rok 2022 o 3,2 milionu EUR nižší, než měl být; bere na vědomí, že odstavec obsahující „zdůraznění skutečnosti“ ve vztahu k agentuře ESMA se týkal nejistoty ohledně výsledku soudního řízení a podle zprávy Účetního dvora se tento odstavec plně vztahuje i na legalitu a správnost plateb agentury ESMA;

13. bere na vědomí opakovanou připomínku Účetního dvora týkající se příspěvků od zemí přidružených k Schengenu, že rozdílné metody v dohodách o výpočtu příspěvku s sebou nesou riziko, že tyto dohody budou nesprávně prováděny; bere na vědomí výzvu Účetního dvora adresovanou agenturám EUAA a Frontex, aby ve spolupráci s Komisí vyjasnily právní základ pro výpočet příspěvků do rozpočtů těchto agentur, v případě potřeby prostřednictvím sjednání nových dohod se zeměmi přidruženými k Schengenu, aby jejich příspěvky správně odrážely velikost jejich ekonomiky ve srovnání s ekonomikou EU; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby se touto otázkou zabývala při nadcházejících jednáních se zeměmi přidruženými k Schengenu o nových dohodách, které se budou zaměřovat na zapojení zemí přidružených k Schengenu do činnosti agentur EUAA a Frontex, a zajistila tak větší jasnost těchto dohod;

14. se znepokojením bere na vědomí připomínku Účetního dvora týkající se nedostatků v různých aspektech rozpočtového řízení, jako jsou nadměrné úrovně přenášených prostředků, vysoká míra opožděných plateb a problémy související s poplatky/příjmy v případě šestnácti agentur; bere na vědomí zejména připomínku Účetního dvora týkající se strukturálních a opakovaných vysokých objemů přenášených prostředků v případě pěti agentur (ACER, EFCA, ELA, eu-LISA a FRA); znovu vyzývá k dodržování zásady ročního rozpočtu; připojuje se k doporučení Účetního dvora, aby dotčené agentury dále zlepšovaly své rozpočtové plánování a prováděcí cykly, a předcházely tak zpožděním při provádění pracovních programů nebo plánů veřejných zakázek; vítá opatření, které některé agentury (např. ACER, eu-LISA a FRA) zahájily a provedly v roce 2022 s cílem zlepšit své cykly plánování a plnění rozpočtu;

15. připomíná však, že v některých případech je vysoký objem přenášených prostředků také důsledkem faktorů, které agentury nemohou ovlivnit, jako je povaha jejich činnosti, která probíhá po několik období, nebo nutnost opakovaně využívat externí dodavatele z důvodu nedostatku zaměstnanců, a to po dobu přesahující rozpočtový rok;

16. bere na vědomí připomínku Účetního dvora, že v roce 2022 několik agentur (např. ECDC a Europol) do svých plateb příjemcům grantů zahrnulo i proplacení daně z přidané hodnoty (DPH) související s vykázanými náklady, což je v rozporu s čl. 186 odst. 4 finančního nařízení, neboť podle názoru Účetního dvora byli příjemci veřejnoprávními orgány provádějícími činnosti orgánů veřejné moci, a na proplacení DPH proto neměli nárok; bere na vědomí zdůvodnění dotčených agentur, proč se v této otázce jejich postoj liší od postoje Účetního dvora; připojuje se k doporučení Účetního dvora agenturám, aby při správě grantů zajistily dodržování platných předpisů, zejména pokud jde o proplácení DPH příjemcům, kteří jsou orgány veřejné moci; vyzývá síť agentur Evropské unie (EUAN), aby sjednotila svůj postoj k otázce proplácení DPH v souladu s finančním nařízením;

17. připomíná, že je třeba navázat a udržovat aktivní dialog mezi Komisí a agenturami o přidělování vhodných zdrojů a o návrhu příslušných plánů pracovních míst, zejména pokud jde o platové třídy, do nichž jsou pracovní místa přidělována;

Výkonnost

18. bere na vědomí, že všechny agentury používají při měření své výkonnosti různé systémy klíčových ukazatelů výkonnosti, plánovaných výstupů nebo strategických cílů; zdůrazňuje, že síť EUAN by mohla agenturám pomoci používat společný systém klíčových ukazatelů výkonnosti; konstatuje, že 15 agentur přesáhlo 95 % míru plnění ročního pracovního programu, zatímco u 14 agentur byla tato míra v roce 2022 nižší než 95 %; znovu vyzývá všechny agentury, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria podávaly zprávy o míře plnění svého ročního pracovního programu jako konsolidovaný údaj vyjádřený v procentech; oceňuje klíčové ukazatele výkonnosti, které agentury splnily, a skutečnost, že agentury upozornily na opatření, která mohou zlepšit účinnost a účelnost jejich práce; vyzývá však agentury, aby věnovaly pozornost ukazatelům, které dosud nebyly splněny nebo při jejichž plnění zaostávají; vybízí agentury, aby využívaly nástrojů sítě EUAN ke zlepšení plnění těchto ukazatelů;

19. bere na vědomí úspěchy a výsledky všech agentur v roce 2022 v prvním roce nevyprovokované a neoprávněné ruské války proti Ukrajině; v této souvislosti oceňuje rychlá opatření agentur v různých oblastech, jako je spravedlnost a vnitřní věci (např. EUAA, Frontex, Europol, FRA), dohled nad finančními systémy (např. ESMA), bezpečnost a obrana (např. EASA) a zaměstnanost, sociální věci a začleňování (např. Eurofound), a to navzdory výzvám, které představuje nejen nezákonná válka na Ukrajině, ale také rekordně vysoká míra inflace v celé Unii a energetická krize;

20. zdůrazňuje cennou úlohu agentur Unie, které pomáhají orgánům Unie při navrhování a provádění unijních politik a při plnění specifických technických, vědeckých, provozních a řídících úkolů, jakož i při výzkumu založeném na faktech; v této souvislosti opakuje, že je třeba vybavit agentury na úrovni odpovídající svěřeným úkolům dostatečným počtem stabilních zaměstnanců a dostatečnými materiálními zdroji; opakuje proto, že je třeba zajistit odpovídající lidské a finanční zdroje, které jim umožní, aby pokračovaly v provádění svých pracovních programů s velmi vysokou mírou dokončování činností;

21. znovu připomíná důležitou úlohu agentur EU působících v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, které jsou nezbytné k provádění politik EU, a významnou podporu, kterou poskytují orgánům, institucím a jiným subjektům Unie a členským státům v oblasti základních práv, bezpečnosti a spravedlnosti tím, že plní operativní, analytické, řídící a monitorovací úkoly; opakuje proto, že je nezbytné zajistit agenturám působícím v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí odpovídající finanční a lidské zdroje;

22. oceňuje vysoce kvalitní práci agentur působících v oblasti zaměstnanosti, sociálních věcí a začleňování (Cedefop, Eurofound, EU-OSHA, ETF a ELA); připomíná zvláštní mandáty těchto agentur a specifické složení jejich řídících orgánů, které jsou založeny na tripartitní zásadě a zahrnují tedy zástupce vnitrostátních orgánů a sociálních partnerů; uznává, že řídící orgány prostřednictvím svých členů zajišťují nezbytný soulad mezi prací agentur a potřebami a prioritami zúčastněných stran; s uspokojením bere na vědomí zavedení hybridních schůzí a používání písemných postupů, které přispívají ke snižování nákladů na prezenční schůze;

23. zdůrazňuje, že agentury jsou nejlépe schopné posoudit, jak využívat zdroje k plnění svých ročních pracovních programů a k účinnému výkonu svých mandátů; zdůrazňuje, že aby byly správně přidělovány zdroje, je třeba, aby agentury vzájemně spolupracovaly; zdůrazňuje, že agentury plní klíčovou úlohu při podpoře správných projektů, které jsou v souladu např. se Zelenou dohodou pro Evropu, evropským pilířem sociálních práv nebo novým paktem Unie o migraci a azylu;

24. vítá spolupráci a koordinaci činnosti mezi agenturami zabývajícími se stejnou oblastí, jako jsou evropské orgány dohledu, agentury působící v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, agentury v oblasti zaměstnanosti, sociálních věcí a začleňování a další, ale také průřezovou spolupráci mezi agenturami z různých oblastí politiky;

25. se znepokojením bere na vědomí – na základě zprávy Účetního dvora – informace zveřejněné dvěma agenturami (EUAA a EUSPA), jež se týkají dopadu ruské nevyprovokované a nespravedlivé útočné války proti Ukrajině na jejich činnost; v této souvislosti bere na vědomí, že členské státy, které přijímají uprchlíky z Ukrajiny, žádají o posílení pomoci a že došlo k přerušení využívání ruských nosných raket Sojuz pro družice Galileo;

Účinnost a přínosy

26. vyzývá agentury, aby pokračovaly v rozvíjení synergií (v oblastech, jako jsou lidské zdroje, zadávání veřejných zakázek, digitalizace, správa budov, služby IT a kybernetická bezpečnost), jakož i ve spolupráci a výměně osvědčených postupů s jinými agenturami Unie za účelem zlepšení účinnosti, zejména s ohledem na dopady války na Ukrajině a inflační napětí; vyzývá všechny agentury, aby zavedly systém a kritéria pro objektivní a podrobné sledování a podávaly orgánu příslušnému k udělení absolutoria zprávy o meziročním vývoji přínosů nebo úspor, které agentury zaznamenaly, pokud jde o čas, zaměstnance, spotřebovanou energii atd.; vyzývá všechny agentury, koordinovaly svou činnosti, a to i se sítí EUAN, s cílem nalézt a používat společný nástroj, který by umožnil vykazovat tyto přínosy a úspory srovnatelným způsobem;

27. trvá na významné úloze sítě EUAN při rozvoji synergií, mimo jiné tím, že pomáhá agenturám optimalizovat využívání jejich rozpočtů prostřednictvím koordinace společných zadávacích řízení, partnerství, přehodnocování priorit a snižování nákladů; v této souvislosti oceňuje činnost deseti tematických podsítí sítě EUAN; dále připomíná, že společné iniciativy slučují různé pohledy, omezují zdvojování úsilí, posilují učení a vztahy mezi účastníky; vybízí síť EUAN, aby posílila svou koordinační úlohu a navrhla více společných nástrojů, které mohou agenturám pomoci;

28. vítá horizontální audit Účetního dvora, který poskytuje analýzu reakce agentur na klimatickou a energetickou krizi a způsobu, jakým podávají zprávy o své činnosti v oblasti klimatu a energetiky; bere na vědomí, že – jak vyplývá ze zprávy Účetního dvora a z odpovědí agentur na písemné dotazy Parlamentu – na konci roku 2022 mělo 10 agentur (6 v roce 2021) certifikaci systému EMAS (systém pro environmentální řízení podniků a audit) a 22 agentur certifikaci systému EMAS nemělo (z toho u 15 agentur proces certifikace v systému EMAS probíhal); vyzývá všechny dotčené agentury, aby urychlily proces získání certifikace v systému EMAS;

29. s uznáním oceňuje, že všechny agentury v různé míře zavedly opatření za účelem snížení svého dopadu na životní prostředí a s cílem přispět k udržitelnému rozvoji; chválí agentury (např. ACER), které oficiálně přijaly (a provádějí) akční plán ekologizace; opakuje své doporučení, aby všechny agentury přijaly víceleté akční plány, které budou obsahovat závazky týkající se snižování emisí CO_2, jichž lze dosáhnout mimo jiné používáním udržitelných budov a pracovních prostor, optimalizací spotřeby energie, podporou nízkouhlíkových způsobů dopravy, používáním hybridních pracovních metod a upřednostňováním nákupu udržitelných výrobků a služeb; vyzývá všechny agentury, aby při hledání nových kancelářských prostor přihlížely k environmentálním hlediskům; v této souvislosti znovu připomíná, že síť EUAN by mohla agenturám pomoci tím, že zavede víceletý akční plán vypracovaný ad hoc;

30. vítá skutečnost, že 19 ze 33 decentralizovaných agentur zavedlo interní plány na zlepšení energetické účinnosti a dosažení klimatické neutrality; vyjadřuje však politování nad tím, že – jak vyplývá ze zprávy Účetního dvora – 14 z 33 decentralizovaných agentur nezavedlo žádné vlastní plány na zlepšení energetické účinnosti a dosažení klimatické neutrality svých operací; konstatuje, že žádná agentura nezveřejnila v roce 2022 zprávu o udržitelnosti, přičemž středisko Cedefop, institut EIT a nadace Eurofound mají v plánu tak učinit do roku 2024; v této souvislosti se připojuje k doporučení Účetního dvora a naléhavě vyzývá všechny agentury, aby zlepšovaly svou klimatickou neutralitu a energetickou účinnost prostřednictvím aktualizovaných podnikových plánů, které stanoví jednoznačně vymezené a vyčíslené výchozí a cílové hodnoty pro snižování uhlíkové stopy a spotřeby energie, a také aby informovaly o své klimatické a energetické náročnosti a environmentální výkonnosti prostřednictvím zpráv o udržitelnosti nebo environmentálních prohlášení;

31. připomíná, že je třeba zvýšit úroveň digitalizace agentur, pokud jde o vnitřní provoz a řízení, jakož i postupy přechodu na bezpapírové procesy; konstatuje, že tento pozitivní vývoj má dopad na nákladovou efektivnost; oceňuje, že v roce 2022 bylo dosaženo dalšího pokroku, pokud jde o digitalizaci a optimalizaci pracovních toků a postupů agentur, zejména v oblasti lidských zdrojů a postupů zadávání zakázek; vybízí všechny agentury, aby přijaly a používaly software týkající se pokročilého zaručeného podpisu a kvalifikovaného elektronického podpisu (Advanced Qualified Signature a Qualified Electronic Signature) k získávání souhlasů a podpisů interních i externích protistran v dokumentech týkajících se zadávání zakázek a ve smluvních dokumentech; žádá síť EUAN, aby podpořila všechny snahy o urychlení tohoto procesu digitalizace a aby orgán příslušný k udělení absolutoria průběžně informovala o pokroku dosaženém v otázkách digitalizace;

32. vyzývá Komisi, aby zajistila lepší využívání odborných znalostí agentur v příslušných oblastech politiky, například pokud jde o vypracovávání zpráv a studií, provádění výzkumu a průzkumů, s cílem umožnit účinnější využívání rozpočtových zdrojů Unie ve srovnání s alternativními řešeními; v této souvislosti zdůrazňuje nevyužitý potenciál agentur působících v oblasti zaměstnanosti, sociálních věcí a začleňování, které mohou poskytovat konkrétní relevantní informace a stejně kvalitní produkty jako externí konzultanti, pokud to jejich mandáty umožňují;

Personální politika

33. bere na vědomí, že 33 decentralizovaných agentur v roce 2022 uvedlo, že zaměstnává celkem 10 146 osob, což zahrnuje úředníky, dočasné zaměstnance, smluvní zaměstnance a vyslané národní odborníky, (oproti 9 631 v roce 2021), což ve srovnání s rokem 2021 představuje nárůst o 5,34 %; bere na vědomí, že – jak vyplývá ze zprávy Účetního dvora – většina nárůstu počtu zaměstnanců od roku 2021 je způsobena pokračujícím budováním nedávno zřízených agentur (např. ELA) a růstem agentur, kterým byly svěřeny nové úkoly (EFCA, EUAA a Frontex); oceňuje agentury (EIGE a EUSPA), které v roce 2022 dosáhly stoprocentní míry plnění plánu pracovních míst;

34. bere na vědomí, že v roce 2022 byly v 5 agenturách zaznamenány případy vyhoření (celkem 16) a v 19 agenturách (13 v roce 2021) řada zaměstnanců pracovala přesčas; zdůrazňuje, že ne všechny případy vyhoření jsou oficiálně zaznamenány; zejména si všímá, že vysoký počet zaměstnanců pracovalo přesčas v úřadu EFSA (81 % zaměstnanců) a v nadaci Eurofound (97 % zaměstnanců);

35. se znepokojením bere na vědomí, že v roce 2022 činila míra fluktuace zaměstnanců v 15 agenturách ze 33 více než 5 %, přičemž ve čtyřech z nich přesáhla 10 %; oceňuje agentury (např. agenturu EBA) za cílená opatření, která přijaly k zabránění vysoké míře fluktuace zaměstnanců; zdůrazňuje, že je třeba, aby všechny agentury zavedly opatření ke zlepšení řízení a udržení talentů; počítá s tím, že síť EUAN se stane fórem k výměně osvědčených postupů pro členské agentury, které v této oblasti pokud možno spojí své síly;

36. bere na vědomí, že zeměpisná vyváženost zaměstnanců decentralizovaných agentur Unie lépe odpovídá procentuálnímu rozložení populace EU-27 než zeměpisná vyváženost zaměstnanců Komise; vyjadřuje politování nad nedostatečným zastoupením sedmi členských států, nadměrným zastoupením sedmnácti členských států a přibližnou rovnováhou v případě tří členských států; připomíná, že agentury musí přijmout konkrétní opatření ke zlepšení zeměpisné vyváženosti; bere na vědomí studii nazvanou „Využívání smluvních zaměstnanců v decentralizovaných agenturách“ zveřejněnou dne 15. května 2023 (dále jen „studie“), že zeměpisnou rozmanitost uchazečů může ovlivnit finanční atraktivita pracovních míst smluvních zaměstnanců v různých regionech;

37. poukazuje na to, že zeměpisná vyváženost je stále problémem v několika agenturách, v nichž značný podíl zaměstnanců tvoří státní příslušníci členského státu, v němž agentury sídlí, např. BEREC (58 % Lotyšů), středisko Cedefop (47 % Řeků), úřad EFSA (49 % Italů), agentura EU-OSHA (46 % Španělů); bere na vědomí, že agentury používají výběrová řízení založená na zásluhách, přičemž v případě rovnosti zásluh by agentury upřednostňovaly nedostatečně zastoupené státní příslušníky; vyzývá agentury, aby přijaly nezbytná opatření k zajištění vyváženého a spravedlivého zeměpisného zastoupení;

38. uznává, že přilákání talentů a zajištění zeměpisně rozmanité pracovní síly souvisí s individuálními specifiky agentur (např. poloha, infrastruktura, školství, oblast politiky), jakož i s vnějšími omezujícími faktory (např. konkurence se soukromým sektorem, nejistota pracovních míst v důsledku krátkodobých smluv, nízké opravné koeficienty); s uznáním bere na vědomí – na základě zprávy sítě EUAN o opatřeních přijatých v návaznosti na udělení absolutoria za rok 2021 – opatření přijatá sítí EUAN s cílem zatraktivnit pracovní místa v agenturách a zlepšit zastoupení jejich zaměstnanců z hlediska věku, pohlaví a zeměpisného původu;

39. se znepokojením bere na vědomí připomínky uvedené ve zprávě Účetního dvora k nedostatkům týkajícím se příspěvků vyplácených vyslaným národním odborníkům, grantů na stáže a výběrových řízení, přičemž Účetní dvůr předložil osm připomínek, z nichž tři se týkaly neoprávněných plateb; vyzývá příslušné agentury, aby zlepšily své kontroly *ex ante*, aby platby byly prováděny na základě dokladů a platných předpisů;

40. bere na vědomí mírné zlepšení genderového zastoupení v roce 2022 ve srovnání s rokem 2021 ve vyšších a středních úrovních vedení, které tvoří 66,59 % mužů a 33,41 % žen (68 % mužů a 32 % žen v roce 2021), přičemž správní rada je složena z 60,33 % mužů a 39,67 % žen (62 % mužů a 38 % žen v roce 2021); bere na vědomí, že se celkově zhoršila vykázaná genderová vyváženost zaměstnanců, kdy 54,26 % tvoří muži a 46,74 % ženy (v roce 2021 to bylo 50,3 % mužů a 49,7 % žen); vyzývá agentury, aby usilovaly o další zlepšování genderové vyváženosti ve vrcholném vedení; znovu vyzývá Komisi a členské státy, aby při jmenování a obsazování funkcí členů vedení nebo správních rad dodržovaly genderovou vyváženost; připomíná snahu agentur splnit cíl Komise, jímž je dosažení vyváženého zastoupení žen a mužů na úrovni 50 % do konce roku 2024 na všech úrovních vedení;

41. bere na vědomí, že všechny agentury zavedly opatření na zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců a pro rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem; bere na vědomí, že počet a dopad těchto opatření se v jednotlivých agenturách významně liší a patrně neexistuje žádný společný referenční rámec pro všechny agentury; vyzývá síť EUAN, aby v tomto ohledu koordinovala úsilí o vytvoření společného referenčního rámce; s uspokojením konstatuje, že velká většina agentur zavedla opatření pro integraci osob se zdravotním postižením – od fyzických úprav, jako je zpřístupnění budov pro vozíčkáře a budování nájezdových ramp na hlavních přístupových místech, až po úpravy pracovišť zaměstnanců, specifické uspořádání práce pro zaměstnance se zdravotním postižením a poskytování specifického vybavení na základě individuálních potřeb; vítá také další opatření, která zahrnují začleňování inkluzivních postupů do personálních politik, jako je podpora přihlášek uchazečů se zdravotním postižením, zajištění nediskriminačních postupů při náboru v případě zdravotního postižení, poskytování školení pro pracovníky v oblasti lidských zdrojů a výběrové komise pro otázky rozmanitosti a inkluze a poskytování pokynů k odhalování a potírání nevědomých předsudků; vyzývá agentury s vyššími rozpočty, aby odpovídajícím způsobem zohlednily své investice do opatření na integraci osob se zdravotním postižením a na zlepšování pracovních podmínek zaměstnanců a rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem;

42. bere na vědomí, že 17 agentur už přijalo Chartu rozmanitosti a začleňování, kterou schválila pracovní skupina pro rozmanitost a začleňování (WGDI) zabývající se otázkami v oblasti rozmanitosti a začleňování; vyzývá zbývající agentury, aby tuto chartu neprodleně přijaly; vítá aktivní vývoj, jímž prochází pracovní skupina WGDI, která se zabývá otázkami v oblasti rozmanitosti a začleňování a která vznikla v rámci sítě EUAN; v této souvislosti bere s uznáním na vědomí různé činnosti a akce pořádané sítí EUAN v roce 2022, jako např.: – online diskuse na téma „Nové pojetí vedení – ženy v čele agentur EU“, „Překonání kultury alfa vůdců: jak se může každý úspěšně ujmout vedení“ či akce pořádaná u příležitosti Mezinárodního dne osob se zdravotním postižením pod názvem „Nacházení síly ve zranitelnosti“; – ceny sítě EUAN D&I udělované iniciativám v oblasti správy a lidských zdrojů, které jsou v současnosti v agenturách uplatňovány a které podporují zvyšování povědomí o postupech v oblasti rozmanitosti a začleňování a jejich provádění; vyzývá síť EUAN, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria poskytla výsledky průzkumu v oblasti rozmanitosti a začleňování mezi zaměstnanci agentur; žádá síť EUAN, aby orgán příslušný k udělení absolutoria nadále informovala o pokroku v oblasti rozmanitosti a začleňování;

43. připomíná, že je třeba rozvíjet dlouhodobou politiku v oblasti lidských zdrojů, pokud jde o rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, celoživotní poradenství a nabídku specifických možností odborné přípravy pro profesní rozvoj, genderovou vyváženost na všech personálních úrovních, práci na dálku, právo odpojit se, posílení zeměpisné rovnováhy, zajištění odpovídajícího zastoupení všech členských států, nábor a integraci osob se zdravotním postižením, jakož i podporu rovného zacházení s nimi a jejich příležitostí;

44. bere na vědomí, že všechny agentury zavedly pro své zaměstnance politiku a opatření pro předcházení obtěžování a boji proti němu, přičemž některé agentury mají zavedena konkrétní opatření (např. školicí kurzy, programy na zvyšování informovanosti nebo praktické instruktážní semináře) pro vyšší a střední úrovně vedení; dále bere na vědomí, že osm agentur uvedlo, že v roce 2022 probíhalo nebo bylo uzavřeno 23 případů obtěžování; poznamenává, že v některých agenturách (např. ECDC, ENISA, EUAA) pro postupy týkající se zaměstnanců (např. ve věci obtěžování) je využívána podpora od externích advokátních kanceláří se specializací na právo Unie v oblasti státní služby (služební řád Unie), i když agentury mají vlastní právní oddělení/útvar; bere na vědomí, že – jak vyplývá ze zprávy sítě EUAN o opatřeních přijatých v návaznosti na udělení absolutoria za rok 2021 – agentury ve většině případů nezaznamenaly žádné případy obtěžování, které by vyžadovaly podporu externích advokátních kanceláří nebo poradců;

45. bere na vědomí, že Nejvyšší soud Litvy svým rozhodnutím ze dne 23. února 2022 potvrdil rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-948/19, podle něhož se na dočasné zaměstnance agentury práce, kteří vykonávají práci pro agentury Unie, vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ([4]); vyzývá všechny agentury, aby upřednostňovaly stálé zaměstnance před externími konzultanty, a zajistily tak kvalitní pracovní podmínky a zabránily ztrátě znalostí a zkušeností;

46. připomíná, že decentralizované agentury mají v souladu se služebním řádem Unie možnost zaměstnávat smluvní zaměstnance až do 65 % celkového počtu svých zaměstnanců, což je ustanovení, jehož cílem je flexibilita; v této souvislosti bere na vědomí, že – jak vyplývá z výměny názorů během veřejného slyšení (pod názvem Personální a jiné zdroje v institucích a jiných subjektech a společných podnicích EU, dále jen „veřejné slyšení"), které se konalo v Parlamentu dne 27. června 2023, jakož i ze studie – neponechávají jednotné postupy Komise při určování počtu smluvních zaměstnanců žádnou flexibilitu při najímání smluvních zaměstnanců na základě posouzení pracovní zátěže v souladu s mandátem agentur a omezují jejich schopnost pružně se přizpůsobovat vznikajícím potřebám; bere na rovněž vědomí, že – jak vyplývá z veřejného slyšení – náklady spojené se službami dočasných zaměstnanců, kteří jsou využíváni k řešení krátkodobých potřeb agentur a v případě absencí, výrazně převyšují náklady na smluvní zaměstnance, což je problém ve světle rozsudku Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ze dne 11. listopadu 2021 (věc C-948/19), který agenturám ukládá povinnost dodržovat zásadu stejné odměny za stejné úkoly bez ohledu na povahu jejich pracovního poměru; znovu vyzývá agentury, aby v co největší míře využívaly stálé zaměstnance s cílem zaručit kvalitní pracovní podmínky a zabránit ztrátě znalostí a zkušeností, a Komisi, aby zajistila přiměřené přidělování lidských zdrojů;

47. bere na vědomí, že – jak vyplývá ze studie – pokud jde o složení pracovní síly, v posledních deseti letech se v decentralizovaných agenturách zvyšuje počet smluvních zaměstnanců, a to jak v absolutním vyjádření, tak i v poměrném vyjádření k celkové pracovní síle: ze 17 % v roce 2012 na 21 % v roce 2021, přičemž počet smluvních zaměstnanců v kategorii IV zaznamenal v průběhu času největší nárůst (s podílem až 46 % ve všech funkčních skupinách v roce 2019), což může naznačovat, že agentury mohou zaměstnávat smluvní zaměstnance k plnění hlavních úkolů v rámci mandátu agentur; chápe, že zaměstnávání smluvních zaměstnanců jako nedílné součásti pracovní síly pomáhá agenturám řešit vyčerpání možností úspor z důvodu vyšší efektivity a zároveň zvládat větší rozsah povinností s menším počtem pracovních míst; poukazuje však na skutečnost, že rozdíly v druzích pracovních smluv pro podobné úkoly mají významné dopady na celkovou pracovní zkušenost smluvních zaměstnanců a jejich motivaci a že vyšší míra střídání smluvních zaměstnanců vykonávajících specializovanější funkce by mohla představovat problém pro uchovávání znalostí uvnitř organizace; dále bere na základě studie na vědomí rozdíly mezi platy příslušných smluvních zaměstnanců a místními platy v jednotlivých členských státech, přičemž u některých agentur (EEA, Eurofound, Europol) byly platy smluvních zaměstnanců všech funkčních skupin nižší než průměrné platy v členských státech (DK, IE, NL), přičemž platy smluvních zaměstnanců jiných agentur (např. ENISA, EIGE) byly vyšší než místní platy (EL, LT); poznamenává, že nábor smluvních zaměstnanců trvá od tří do devíti měsíců i déle a že rozdíly v platech na různých pozicích mohou ovlivnit postupy náboru a jeho úspěšnost;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

48. bere na vědomí, že s výjimkou jedné agentury zavedly všechny agentury politiku pro předcházení a řízení střetů zájmů; vítá kroky, které většina agentur přijala k posílení svých interních postupů a kontrolních mechanismů týkajících se možných situací „otáčivých dveří" a k zajištění plného souladu s platnými pravidly stanovenými ve služebním řádu Unie; bere na vědomí, že – jak vyplývá ze zprávy sítě EUAN o opatřeních přijatých v návaznosti na udělení absolutoria za rok 2021 – členové správních rad agentur přicházejí ve většině případů z veřejných institucí na vnitrostátní úrovni, takže riziko možného střetu zájmů je poměrně nízké; z téže zprávy vyplývá, že členové správní rady jsou většinou odpovědní za řízení a dohled (pouze ve velmi málo případech přijímají operativní rozhodnutí), a pokud tito členové hodlají pracovat v regulovaných odvětvích, jsou vůči nim přijata určitá omezující opatření, přičemž se bere v úvahu, že tito členové nemají zákonnou povinnost např. žádat o povolení k nástupu do určitého zaměstnání; vyzývá síť EUAN, aby Parlamentu poskytla vyčerpávající seznam těchto omezujících opatření, která agentury v praxi přijímají; rovněž poznamenává, že – jak vyplývá ze studie – se nezdá, že by smluvní zaměstnanci představovali vyšší riziko a přispívali k problému „otáčivých dveří";

49. bere na vědomí, že – jak vyplývá ze zprávy sítě EUAN o opatřeních přijatých v návaznosti na udělení absolutoria za rok 2021 – v některých případech považují agentury vzhledem ke svému poslání, úkolům, které plní, a prostředí a okolnostem, v nichž působí, míru vystavení riziku střetu zájmů a lobbistickým tlakům za nízkou, což má následně vliv na to, nakolik považují za potřebné zavádět protikorupční strategii, zatímco jiné agentury vzhledem k vyšší míře vystavení tomuto riziku zavedly plnohodnotné protikorupční strategie, v některých případech vypracované ve spolupráci s úřadem OLAF; v této souvislosti připomíná, že je třeba pravidelně aktualizovat pravidla týkající se transparentnosti, neslučitelnosti, střetů zájmů a situací „otáčivých dveří" a nedovoleného lobbingu, jakož i strategií pro boj proti podvodům; bere na vědomí, že – jak vyplývá ze zprávy sítě EUAN o opatřeních přijatých v návaznosti na udělení absolutoria za rok 2021 – většina agentur neplánuje vypracovat interní protikorupční strategie, přičemž v případě některých agentur (např. EBA, EIOPA) jsou protikorupční strategie součástí strategií boje proti podvodům;

([4]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ze dne 19. listopadu 2008 o agenturním zaměstnávání (Úř. věst. L 327, 5.12.2008, s. 9).

50. vítá skutečnost, že jsou zveřejňovány záznamy ze všech schůzek zástupců zájmových skupin, zainteresovaných skupin a lobbistů s agenturami, pokud se takové schůzky konají; vyzývá agentury (např. EASA), které dosud nezřídily internetové stránky pro zveřejňování těchto schůzek, aby tak neprodleně učinily; bere na vědomí, že s ohledem na povahu své činnosti se některé agentury s lobbisty nescházejí (např. BEREC, CEPOL, CdT, EU-OSHA);

51. bere na vědomí, že všechny agentury požadují od členů správních rad a vrcholného vedení prohlášení o zájmech a že je zveřejňují na svých internetových stránkách; dále bere dále na vědomí, že většina agentur zveřejňuje na svých internetových stránkách životopisy nebo stručné popisy minulosti členů svých správních rad, vedoucích zaměstnanců, externích odborníků a interních odborníků; zdůrazňuje, že některé agentury (např. Cedefop, EFSA, ELA, ENISA) životopisy některých členů správní rady a jejich náhradníků nezveřejňují; vyzývá tyto agentury, aby všechny tyto životopisy neprodleně zveřejnily na svých internetových stránkách;

52. poukazuje na to, že většina agentur uvedla, že v roce 2022 neměla žádný případ střetu zájmů, zatímco 9 agentur takové případy nahlásilo; bere na vědomí, že vyšetřované případy se týkaly bývalého zaměstnání (ACER), neoznámení finančních zájmů, např. v souvislosti s obdrženým honorářem nebo zájmem blízkého rodinného příslušníka (EMA), přijímacích řízení (EMSA), zapojení členů správní rady do postupů týkajících se zaměstnanců (Eurojust) a zaměstnání po ukončení služebního poměru (Europol); oceňuje celkovou míru dokončení těchto případů ze strany agentur (19 uzavřených případů z 21 nahlášených a vyšetřovaných) a opatření přijatá s cílem zabránit nepříznivému dopadu na zájmy těchto agentur v roce 2022; znovu opakuje, že je důležité zavést přísná vnitřní pravidla a rámce s cílem předcházet jakémukoli jevu obtěžování, střetu zájmů nebo efektu otáčivých dveří, a zajistit tak maximální etické normy a zvýšit důvěru veřejnosti v orgány EU;

53. bere na vědomí, že všechny agentury mají zavedenou politiku pro whistleblowing; poznamenává, že v roce 2022 bylo prostřednictvím whistleblowingu nahlášeno a následně vyšetřováno 52 případů, z nichž 47 bylo uzavřeno (včetně 37 externích oznámení, které obdržela agentura EMA) a 2 případy (Frontex) vyšetřuje úřad OLAF; vyzývá všechny agentury, aby zajistily zavedení specifických, zabezpečených a účinných kanálů pro podávání zpráv v souladu s příslušnými požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 o ochraně oznamovatelů ([5]);

Zadávání veřejných zakázek

54. s velkým znepokojením konstatuje, že Účetní dvůr v roce 2022 zjistil 48 nedostatků v zadávání veřejných zakázek (ve srovnání s 34 v roce 2021 a s 18 v roce 2020) a že počet dotčených agentur se v roce 2022 zvýšil na 24 (ve srovnání s 22 agenturami v roce 2021 a se 14 v roce 2020); vyjadřuje znepokojení nad tím, že tyto nedostatky jsou vůbec největším zdrojem neoprávněných plateb, které vyplývají z nesprávných zadávacích řízení, o nichž byla podána zpráva v roce 2022 nebo v předchozích letech; připojuje se k připomínkám Účetního dvora, že zejména při plnění rámcových smluv by dotčené agentury měly na základě zvláštních smluv pořizovat zboží nebo služby, na něž se vztahuje související rámcová smlouva; dále se připojuje k doporučení Účetního dvora, že by dotčené agentury měly dále zlepšit postupy pro zadávání veřejných zakázek tak, aby byla v plném rozsahu dodržována platná pravidla, a to i s ohledem na podmínky pro změnu stávajících smluv;

55. vítá častější využívání nástrojů elektronického zadávání veřejných zakázek agenturami Unie; uvádí, že nejčastějšími moduly e-PRIOR, které agentury používají, jsou elektronické zadávací řízení, elektronické podávání nabídek a elektronická fakturace; dále bere na vědomí, že v roce 2022 přijalo a zavedlo nástroj pro řízení veřejných zakázek 20 agentur, 7 agentur jej používalo ve zkušebním režimu a 23 agentur zavedlo nástroje kvalifikovaného elektronického podpisu; vyzývá všechny agentury, aby tyto nástroje zavedly, dále usilovaly o úplnou digitalizaci svých postupů zadávání veřejných zakázek a informovaly orgán příslušný k udělení absolutoria o pokroku v této oblasti;

56. připomíná, že pro všechna zadávací řízení je důležité zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž mezi uchazeči a pořizovat zboží a služby za nejlepší cenu při dodržení zásad transparentnosti, proporcionality, rovného zacházení a nediskriminace; vyzývá všechny agentury, aby zavedly všechny nástroje IT pro elektronické zadávání veřejných zakázek, které vyvinula Komise; vyzývá všechny agentury, aby dále zlepšily své postupy zadávání veřejných zakázek a aby šly příkladem a uplatňovaly sociální doložku uvedenou ve stávající směrnici EU o zadávání veřejných zakázek s cílem zajistit, aby hospodářské subjekty zapojené do veřejných zakázek dodržovaly veškeré platné povinnosti v oblasti environmentálního, sociálního a pracovního práva, jak je stanoveno právními předpisy Unie, vnitrostátním právem či kolektivní smlouvou nebo platnými mezinárodními environmentálními, sociálními nebo pracovněprávními předpisy;

([5]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17).

Interní audit

57. se znepokojením bere na vědomí zjištění Účetního dvora v oblasti řídicích a kontrolních systémů (kromě zadávacích řízení a řízení lidských zdrojů), kde byly v roce 2022 zjištěny nedostatky v kvalitě a úplnosti údajů, výdajů provedených bez řádného přenesení pravomoci schvalující osoby, chybějících přiměřených kontrol *ex post* a *ex ante* a nedostatků v řízení grantů a závazků; bere na vědomí, že z celkového počtu 24 zjištění v těchto oblastech souvisely tři s neoprávněnými platbami; důrazně trvá na požadavku účinných řídicích a kontrolních systémů, aby se těmto nedostatkům předešlo; připomíná svou výzvu k posílení systémů řízení a kontroly pro zajištění náležitého fungování agentur;

58. konstatuje, že na konci roku 2022 všechny agentury uvedly, že uplatňovaly revidovaný rámec pro vnitřní kontroly založený na pokynech organizace COSO a provedly roční hodnocení tohoto rámce; znovu vyzývá všechny agentury, aby poskytly alespoň výsledky posouzení na úrovni složek, vybízí však agentury, aby informovaly podrobnějším způsobem, například podle zásady vnitřní kontroly;

59. bere na vědomí, že v roce 2022 podle zprávy Účetního dvora týkající se kontroly opatření přijatých v návaznosti na zjištění z předchozích let bylo 64 připomínek uzavřeno a 57 připomínek bylo stále ve fázi řešení nebo zatím nebylo provedeno; vyzývá agentury, aby tyto připomínky důsledně řešily a dále zlepšovaly své rámce vnitřní kontroly; bere rovněž na vědomí, že 8 agentur uvedlo, že v roce 2022 řešil úřad OLAF 23 případů, přičemž 11 z nich bylo v tomto roce uzavřeno;

Ostatní

60. vítá další kroky, které agentury podnikly v roce 2022 s cílem posílit kybernetickou bezpečnost a ochranu digitálních záznamů, které mají v držení; chválí agentury (ECDC, ECHA, EIGE, ENISA), které přijaly nebo aktualizovaly své politiky týkající se kybernetické bezpečnosti a zabezpečení informačních systémů s ohledem na nařízení Unie o kybernetické bezpečnosti a nařízení o zabezpečení informací v orgánech a institucích Unie; konstatuje, že některé agentury (např. CEPOL) tyto politiky dosud nepřijaly, protože v jejich plánu pracovních míst nejsou vyčleněna pracovní místa, která by byla k provádění těchto nařízení zapotřebí; vyzývá příslušné agentury, aby co nejdříve nalezly dočasné řešení (například sdílení příslušných zdrojů s jinými agenturami) a hledaly cestu k trvalému řešení; žádá síť EUAN, aby v této souvislosti usnadnila lepší výměnu informací mezi agenturami; vyzývá dotčené agentury, aby orgán příslušný k udělení absolutoria průběžně informovaly o pokroku v tomto ohledu;

61. konstatuje – na základě výměny názorů během veřejného slyšení – 1) že kybernetických hrozeb stále přibývá a rozpočet agentury ENISA by měl být proto přiměřeně navýšen, i když jí nejsou svěřovány nové úkoly, ale pouze se rozšiřuje její působnost; 2) s akty Komise o kybernetické solidaritě a kybernetické odolnosti by agentura ENISA dostala nové úkoly bez dodatečných zdrojů; 3) je velmi důležité provádět a společně s agenturami prostřednictvím jasné a transparentní metody formalizovat posuzování zdrojů potřebných v případě posílení mandátů agentur nebo rozšíření jejich působnosti; vyzývá Komisi, aby tyto aspekty zohledňovala, a připomíná, že pokud jde o kybernetickou bezpečnost, musí každá agentura investovat, aby splnila právní požadavky;

62. vítá kroky, které agentury přijaly s cílem zveřejňovat výsledky své činnosti prostřednictvím různých kanálů včetně svých internetových stránek a sociálních médií; vyzývá agentury, aby pokračovaly ve svém úsilí poskytovat občanům a široké veřejnosti Unie příslušné informace o výkonnosti jasným a přístupným jazykem s cílem zajistit větší transparentnost a odpovědnost vůči veřejnosti lepším využíváním sdělovacích prostředků a sociálních médií; očekává, že agentury podají orgánu příslušnému k udělení absolutoria zprávu v této věci;

63. vítá sdělení Komise nazvané „Dlouhodobá konkurenceschopnost EU: výhled po roce 2030“, jehož cílem je racionalizovat a zjednodušit požadavky na podávání zpráv o 25 % pro každou z ekologických, digitálních a hospodářských tematických oblastí, a vyzývá agentury EU, aby zjednodušily své interní postupy a snížily tak zbytečnou administrativní zátěž;

64. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení agenturám, které jsou předmětem právě probíhajícího postupu udělování absolutoria, Radě, Komisi a Účetnímu dvoru a aby zajistila jeho zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* (řada L).